

Konkurs Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego w roku szkolnym 2019/2020
Etap wojewódzki

KLUCZ PUNKTOWANIA ZADAŃ ZAMKNIĘTYCH

Numer zadania	1.	2.	3.	4.	7.	10.	11.	12.	16.	18.	19.	24.	25.	26.	27.
Poprawna odpowiedź	C	A	B	A	D	D	B	C	A	D	C	F	B	A	C

SCHEMAT PUNKTOWANIA ZADAŃ OTWARTYCH

ZASADY OCENIANIA PRAC

- Schemat zawiera przykłady przewidywanych odpowiedzi uczniów **do** zadań otwartych. Każdy poprawny sposób rozwiązania zadań powinien być uznawany za prawidłowy i uczeń otrzymuje maksymalną liczbę punktów.
- Jeżeli w zadaniach otwartych wśród odpowiedzi poprawnych pojawiają się odpowiedzi niepoprawne lub niepełne, uczeń otrzymuje 0 punktów za zadanie.
- Za odpowiedzi w zadaniach przyznaje się wyłącznie pełne punkty. Nie stosuje się punktów ułamkowych.
- Maksymalna liczba punktów do uzyskania: **53**.

Nr zadania	Odpowiedź	Zasady przyznawania punktów	Liczba pkt za zadanie
5.	Akapit 1. – E Akapit 3. – A Akapit 5. – D Akapit 6. – F	2 punkty za poprawne przyporządkowanie wszystkich akapitów do pytań. 1 punkt za poprawne przyporządkowanie pytań do trzech akapitów.	0-2
6.	Np.: ▪ inne widzenie świata przez obie strony dialogu ▪ chęć dominacji nad innymi ▪ przekonanie o swojej wyższości jednej ze stron ▪ strach przed tym, co obce i nieznane ▪ brak wiedzy ▪ stereotypy	1 punkt za każdy poprawnie wskazany czynnik utrudniający dialog międzykulturowy.	0-3

8.	Np.: Słowa <i>Inny</i> i <i>Drugi</i> używa w znaczeniu ‘drugi człowiek’. Pisz je wielką literą, by wyrazić swój szacunek dla ludzi odmiennych kultur LUB/ I przekonanie o wartościach tkwiących w tym, że jesteśmy różni. Wyrazy <i>Inny</i>, <i>Drugi</i> zapisane wielką literą zyskują wartość nazw własnych. Pisarz podkreśla w ten sposób swoją otwartość na drugą osobę, tak różną od niego samego.	2 punkty za wyjaśnienie znaczenia, jakie pisarz nadaje określeniom <i>Inny</i> i <i>Drugi</i> oraz wytłumaczenie funkcji zabiegu językowego. 1 punkt za wyjaśnienie znaczenia, jakie pisarz nadaje określeniom <i>Inny</i> i <i>Drugi</i> LUB wytłumaczenie funkcji zabiegu językowego.	0-2
9.	E, D, A, B, C patriotyzm – nacjonalizm tolerancja – uprzedzenia godność – poniżenie integracja – wykluczenie równość – dyskryminacja	2 punkty za poprawne przyporządkowanie wszystkich wyrazów. 1 punkt za poprawne przyporządkowanie 4. wyrazów.	0-2
13.	A. <i>Biały człowiek jest wśród tych palm, lian, w tym buszu i dżungli jakimś dziwnym i nieprzystającym wtrętem.</i> B. <i>bo przecież w życiu i tak nie da się wszystkiego osiągnąć, bo coś by pozostało dla innych?</i>	Po 1 punkcie za każdy poprawnie przytoczony cytat.	0-2
14.	Np.: <i>Jaką rolę w przyrodzie przypisuje autor reportażu człowiekowi?</i> <i>W jaki sposób pisarz próbuje rozwiązać problem nazywania mieszkańców Afryki?</i>	Po 1 punkcie za każde poprawne sformułowanie pytania.	0-2
15.	Np.: ▪ Europejczyk i mieszkaniec tropików – różnica w umiejętności przystosowania ▪ przyjemne i nieprzyjemne zapachy – w Afryce rozkwitanie przyrody współistnieje ze śmiercią i rozkładem.	1 punkt za poprawne wskazanie kontrastu w przedstawieniu zjawisk.	0-1
17.	Cechy wspólne:	2 punkty za sformułowanie dwóch argumentów wskazujących na podobieństwo gatunkowe utworów	0-2

	połączenie niepodważalnych faktów z pierwiastkiem fikcyjności, ubarwieniem literackim subiektywność opinii i w odtwarzaniu faktów zwarta i jednowątkowa akcja narracja prowadzona w pierwszej osobie; autor i narrator to ta sama osoba narrator to uczestnik i obserwator zdarzeń	1 punkt za sformułowanie argumentu wskazującego na podobieństwo gatunkowe utworów.	
20.	Np.: <i>Kapitana Glena i doktora Clary'ego o swojej narodowości Staś poinformował podczas spotkania w pociągu z Kairu do Medinet. Kapitan Glen w kampanii napoleońskiej walczył z polskimi ułanami i doceniał ich męstwo na polu walki.</i> Staś Tarkowski zawsze podkreślał, że jest Polakiem, chociaż ojczyznę znał tylko z opowieści ojca.	2 punkty za wskazanie faktu – pierwszego spotkania oficerów angielskich z dziećmi. 1 punkt, jeżeli uczeń uogólni postawę chłopca w kontaktach z innymi bohaterami powieści.	0-2
21.	Np.: <i>W przytoczonym fragmencie dowodem przekonania o cywilizacyjnej misji białego człowieka jest oczekiwanie, że Kali narzuci swoim współplemioncom chrześcijaństwo. Sprawi, że odrzucą swoje obyczaje i tradycje, i staną się ludźmi, żyjącymi zgodnie z normami etycznymi białego człowieka. Jest to dowód na to, że uważano białych za wyższych cywilizacyjnie. Kalego przedstawiono zawsze jako tego, który powinien okazywać białemu szacunek, o czym świadczy gest obejmowania stóp Stasiowi i tytuł, jakim do niego się zwracał – bwana kubwa</i> W powieści wszystko, co pisze Sienkiewicz o Arabach czy Murzynach, jest podporządkowane przekonaniu o wyższości białych i, co za tym idzie, o ich cywilizacyjnej misji:	2 punkty za uzasadnienie opinii dwoma przykładami odwołującymi się do przytoczonego fragmentu lub całego utworu. 1 punkt za uzasadnienie opinii jednym przykładem odwołującym się do przytoczonego fragmentu lub całego utworu. Uczeń może zgodzić się lub nie z przytoczoną oceną powieści, ale musi swoje zdanie uzasadnić w zależności od przyjętego stanowiska.	0-2

	▪ <i>Bez żadnej krytycznej refleksji powtarza wszelkie możliwe uprzedzenia i stereotypy dotyczące Arabów, Murzynów, islamu – mit Araba jako „groźnego obcego” i mit czarnego jako „dobrego dzikusa”, który w zamian za opiekę winny jest białym niewolnicze posłuszeństwo. Arabowie u Sienkiewicza kłamią, „jak tylko na wschodzie kłamać umieją”. Falszywi i zachłanni z natury, prawie każdy z nich jest chciwy i ambitny. Mahdi to u Sienkiewicza mieszanka potwora z karykaturą. Odprawiając publiczne modły, „rzuca rękami i nogami, jak pajac”. Obleśny i gruby satrapa, którego żony wachlują i drapią po piętach; zmarł, bo „zatchnął się własnym tłuszczem”. Przedstawia powstanie mahdystów jako rebelię, a nie walkę o wyzwolenie spod władzy białych kolonizatorów.</i> ▪ <i>Staś, jako „nieodrodny potomek obrońców chrześcijaństwa”, może ochrzcić, kogo chce, bez pytania o zdanie; także pogrążonych w śmiertelnej śpiączce Afrykanów, bo ich biały, umierający „właściciel” życzy sobie „zabrać swoją karawanę w ostatnią podróż. Mea dziwi się, że chrzest nie wybielił jej skóry, chociaż dobra Nel tłumaczyła jej, że to dusza „będzie biała”.</i> ▪ <i>Sienkiewiczowscy czarni są leniwi, łakomi, zabobonni. W sumie pocziwe dusze, „ale na ich wdzięczność liczyć nie można; to są dzieci, które zapominają o tym, co było wczoraj. Kali co i rusz pada przed Stasiem i Nel na twarz, deklaruje się jako ich niewolnik. Staś rozkazuje, a Kali spełnia rozkazy w mgnieniu oka. Jego pozycji nie zmienia ani to, że bez jego wiedzy o dzikiej naturze cała grupa nie miałaby szans na przeżycie, ani to, że okazał się członkiem plemiennej arystokracji.</i>		

	▪ <i>Wielki biały (14-letni) bwana kubwa, co prawda „syn podbitego narodu”, ale przecież z rasy kolonizatorów, przemierza interior na słoniu, z remingtonem w rękę, budząc podziw i lęk czarnych dzikusów. Na tyle głupich, że biorą ośmiolatkę za „dobre, białe mżimu” – bóstwo i oddają jej cześć. Sami stawiają sobie jej małą nóżkę na głowie na znak poddaństwa. Gdy mżimu śpi, mieszkańcy wioski mają milczeć pod groźbą ucięcia języka.</i>		
22.	Np.: ▪ świat przedstawiany jest w sposób realistyczny ▪ akcja rozgrywa się w Afryce stąd obecność tubylców – Kali, ich kultury (Wa-himowie, wiara w dobre Mżimu, karawana) oraz przyrody (pustynia, puszcza, słoń, wielbłądy) ▪ fabuła koncentruje się wokół motywu wędrówki/podróży głównych bohaterów (powrót do Egiptu, podróż do Mombasy) ▪ bohaterowie niejednokrotnie wykazują się heroizmem i niemal nadludzkimi zdolnościami (opowieść o czynach Stasia)	2 punkty za poprawne wskazanie trzech cech powieści podróżniczej popartych przykładami z tekstu 1 punkt za poprawne wskazanie dwóch cech powieści popartych przykładami z tekstu.	0-2
23.	Np.: <i>W najtrudniejszych, pozornie nawet beznadziejnych, sytuacjach bohaterowie obu utworów wspinają się na szczyty swoich umiejętności i odwagi, by stawić czoła przeciwnościom losu.</i> <i>Główni bohaterowie posiadają pokłady wewnętrznej siły, o której sami nie mieli pojęcia. Na oczach czytelników z każdym wydarzeniem, które można określić wyzwaniem, stawali się prawdziwymi bohaterami.</i>	1 punkt za sformułowanie argumentu potwierdzającego tezę.	0-1
28.	Np.:	Po 1 punkcie za każdy wskazany walor związany ze zdjęciami, scenografią lub efektami specjalnymi poparty przykładem .	0-3

	▪ z dbałością o szczegóły świat Pandory całkowicie wykreowany na potrzeby filmu – krajobrazy, setki gatunków roślin i zwierząt ▪ nowatorska metoda filmowania w trzech wymiarach sprawiająca, że wykreowany świat sprawia wrażenie regalistycznego ▪ na potrzeby filmu opracowano język Na’vi, aby urealnić rzeczywistość ▪ wygenerowano cyfrowo postaci, poruszające się w wystylizowanych, sztucznych środowiskach ▪ u wygenerowanych sztucznie postaci uchwycono nie tylko fałdy skóry, ale i ich emocje - najdrobniejsze grymasy na ich twarzach ▪ specjalny program komputerowy przełożył ruch prawdziwych aktorów na działania wirtualnych postaci Na’vi ▪ wszystko co widać na ekranie, jest wygenerowane za pomocą techniki komputerowej od mieszkańców po świat przyrody ▪ aby uzyskać głębię krajobrazu i błękitną poświatę, zastosowano specjalne oświetlenie		
29.	Np.: <i>Środowisko Pandory jest inteligentne, to wielki roślinny mózg, drzewa działają jak komórki nerwowe, tworzą wielką sieć. Na’vi nie potrzebują pisma i innych mediów, gdyż wszystkie doświadczenia ich przodków są przechowywane w banku danych – Drzewie Dusz. Wystarczy się z nią połączyć, aby mieć dostęp do danych i profili zmarłych przodków. Scena modlitwy Jake’a może być interpretowana jako wymiana informacji, po której to Eyva, będąca gigantycznym biologicznym komputerem, podjęła stosowne decyzje. Poza tym zwierzęta i drzewa mają łącza, pozwalające Na’vi na</i>	2 punkty, jeżeli uczeń zwraca uwagę na funkcję Drzewa Dusz jako bazy danych i ogona (<i>tsaheylu</i>) jako łącznika umożliwiającego porozumiewanie się ze światem przyrody. 1 punkt, jeżeli uczeń zwraca uwagę na funkcję Drzewa Dusz jako bazy danych LUB ogona (<i>tsaheylu</i>) jako łącznika umożliwiającego porozumiewanie się ze światem przyrody. Uczeń może nie zgodzić się ze stwierdzeniem, ale musi swoje zdanie rzeczowo uzasadnić	0-2

	<i>kontaktowanie się z nimi i porozumiewanie za pomocą myśli.</i>		
30.	I Treść	4 punkty, jeżeli uczeń – pisze rozprawkę, a jego wypowiedź jest w całości zgodna z tematem – formułuje tezę lub hipotezę – przedstawia wnikliwą argumentację popartą właściwymi przykładami – porządkuje argumenty w sposób zhierarchizowany (od najbardziej do najmniej ważnego lub argument – kontrargument) – w funkcjonalny sposób odwołuje się przynajmniej do dwóch tekstów kultury – zachowuje poprawność rzeczową – redaguje wypowiedź spójną, logicznie uporządkowaną – zachowuje poprawność podziału tekstu na minimum trzy zasadnicze części: wstęp, rozwinięcie, zakończenie 3 punkty, jeżeli uczeń – pisze rozprawkę, a jego wypowiedź jest w całości zgodna z tematem – formułuje tezę lub hipotezę – przedstawia argumentację popartą właściwymi przykładami – porządkuje argumenty, ale ich nie hierarchizuje – w funkcjonalny sposób odwołuje się przynajmniej do dwóch tekstów kultury – zachowuje poprawność rzeczową – redaguje wypowiedź logiczną, ale zdarzają się pojedyncze zaburzenia spójności – zachowuje poprawność podziału tekstu na minimum trzy zasadnicze części: wstęp, rozwinięcie, zakończenie	0-4

		2 punkty, jeżeli uczeń – pisze rozprawkę, a jego wypowiedź jest w większości zgodna z tematem – formułuje tezę lub hipotezę – przedstawia argumentację popartą nie zawsze trafnymi przykładami – porządkuje argumenty, ale ich nie hierarchizuje – nie zawsze trafnie odwołuje się do tekstów kultury lub odwołuje się do jednego tekstu kultury – popełnia nieliczne błędy rzeczowe – zachowuje poprawność podziału tekstu na minimum trzy zasadnicze części: wstęp, rozwinięcie, zakończenie 1 punkt, jeżeli uczeń – pisze rozprawkę, ale w jego wypowiedzi pojawiają się fragmenty niezgodne z tematem – formułuje tezę lub hipotezę – podejmuje próbę argumentowania, ale ogranicza się do wyliczenia i powierzchownego omówienia przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie – nie zawsze trafnie odwołuje się do tekstów kultury – popełnia błędy rzeczowe – nie zachowuje poprawności podziału tekstu na części: wstęp, rozwinięcie, zakończenie 0 punktów, jeżeli uczeń nie odwołuje się do tekstu kultury lub praca jest w większości nie na temat	
II Styl		2 punkty, jeżeli styl wypowiedzi dostosowany jest do intencji i sytuacji komunikacyjnej; występuje różnorodność stosowanych środków językowych właściwych dla rozprawki i charakterystyki postaci.	0-2

		1 punkt , jeżeli styl wypowiedzi dostosowany jest do intencji i sytuacji komunikacyjnej;	
III Język		2 punkty, jeżeli praca jest poprawna pod względem składniowym; uczeń popełnił najwyżej dwa błędy językowe (fleksyjne lub leksykalne, lub frazeologiczne). Uwaga: Jeśli został popełniony błąd składniowy nie można przyznać pełnej punktacji. 1 punkt, jeżeli uczeń popełnił najwyżej cztery błędy językowe (fleksyjne, składniowe, leksykalne lub frazeologiczne).	0-2
IV Zapis		Ortografia: 1 punkt, jeżeli popełnił najwyżej jeden błąd ortograficzny. Uwaga! Błędy powtórzone liczy się tylko raz. Błędy w wyrazach pokrewnych (np. <i>gura</i> i <i>gurski</i> uważa się za błędy powtórzone). Interpunkcja: 1 punkt, jeżeli uczeń popełnił najwyżej dwa błędy interpunkcyjne.	0-2
Uwaga! Nie ocenia się kategorii II, III, IV, jeśli praca nie jest rozprawką, lub nie spełnia kryterium objętości.			